

Dış Ticaret İstatistikleri, Eylül 2021 (27.10.2021)

Eylül ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %30,0, ithalat %11,9 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2021 yılı Eylül ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %30,0 artarak 20 milyar 780 milyon dolar, ithalat %11,9 artarak 23 milyar 328 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Eylül döneminde ihracat %35,9, ithalat %23,7 arttı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %35,9 artarak 160 milyar 951 milyon dolar, ithalat %23,7 artarak 193 milyar 301 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Eylül 2021

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Eylül	2020	118 397		156 273		- 37 876		75,8
	2021	160 951	35,9	193 301	23,7	- 32 351	-14,6	83,3
Eylül	2020	15 991		20 847		- 4 856		76,7
	2021	20 780	30,0	23 328	11,9	- 2 547	-47,5	89,1

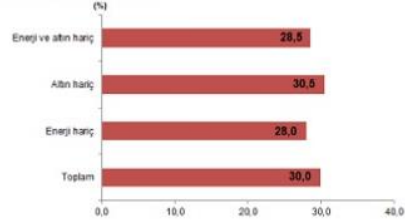
Eylül ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %28,5, ithalat %25,7 arttı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2021 Eylül ayında %28,5 artarak 15 milyar 528 milyon dolardan, 19 milyar 958 milyona yükseldi.

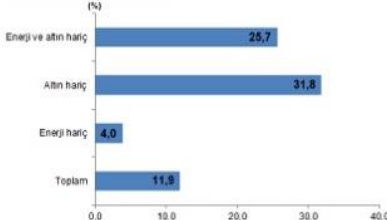
Eylül ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %25,7 artarak 14 milyar 779 milyon dolardan, 18 milyar 577 milyona yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret fazlası Eylül ayında 1 milyar 381 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %27,1 artarak 38 milyar 535 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %107,4 oldu.

İhracat gelişim hızı, Eylül 2021 (%)

İthalat gelişim hızı, Eylül 2021 (%)

Dış ticaret açığı Eylül ayında %47,5 azaldı

Eylül ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %47,5 azalarak 4 milyar 856 milyon dolardan, 2 milyar 547 milyona geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Eylül ayında %76,7 iken, 2021 Eylül ayında %89,1'e yükseldi.

Dış ticaret açığı Ocak-Eylül döneminde %14,6 azaldı

Ocak-Eylül döneminde dış ticaret açığı %14,6 azalarak 37 milyar 876 milyon dolardan, 32 milyar 351 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Eylül döneminde %75,8 iken, 2021 yılının aynı döneminde %83,3'e yükseldi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Eylül 2021

Eylül ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %94,6 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2021 Eylül ayında imalat sanayinin payı %94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %2,9, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,9 oldu.

Ocak-Eylül döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,0, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,9 oldu.

Eylül ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %78,0 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2021 Eylül ayında ara mallarının payı %78,0, sermaye mallarının payı %12,9 ve tüketim mallarının payı %9,0 oldu.

İthalatta, 2021 Ocak-Eylül döneminde ara mallarının payı %76,6, sermaye mallarının payı %13,6 ve tüketim mallarının payı %9,6 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Eylül 2021

Sektörler	(Milyon ABD \$)									
	Eylül					Ocak-Eylül				
	2020		2021		Değişim (%)	2020		2021		Değişim (%)
Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		
İhracat (FOB)										
Toplam	15 991	100,0	20 780	100,0	30,0	118 397	100,0	160 951	100,0	35,9
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	460	2,9	593	2,9	29,1	3 951	3,3	4 855	3,0	22,9
Madencilik ve taşocakçılığı	290	1,8	402	1,9	38,8	2 026	1,7	3 041	1,9	50,1
İmalat	15 156	94,8	19 663	94,6	29,7	111 857	94,5	152 216	94,6	36,1
Diğer	85	0,5	122	0,6	42,8	562	0,5	839	0,5	49,3
İthalat (CIF)										
Toplam	20 847	100,0	23 328	100,0	11,9	156 273	100,0	193 301	100,0	23,7
Sermaye (yatırım) malları	2 994	14,4	2 999	12,9	0,2	21 678	13,9	26 252	13,6	21,1
Ara (ham madde) malları	15 621	74,9	18 205	78,0	16,5	117 791	75,4	148 136	76,6	25,8
Tüketim malları	2 197	10,5	2 090	9,0	-4,9	16 381	10,5	18 604	9,6	13,6
Diğer	35	0,2	34	0,1	-2,1	422	0,3	310	0,2	-26,6

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Eylül ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Eylül ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 696 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 390 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 261 milyon dolar

ile Birleşik Krallık, 1 milyar 30 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 21 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %30,8'ini oluşturdu.

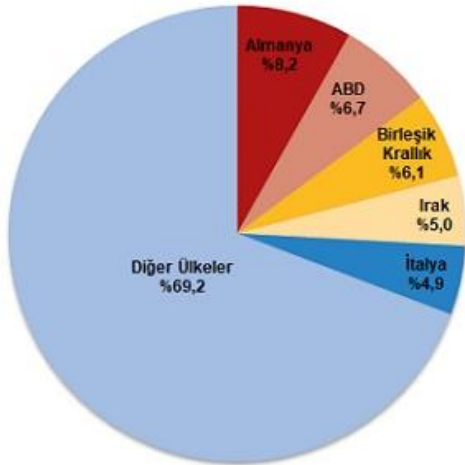
Ocak-Eylül döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 14 milyar 99 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 10 milyar 530 milyon dolar ile ABD, 9 milyar 674 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 8 milyar 98 milyon dolar ile İtalya ve 7 milyar 628 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %31,1'ini oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

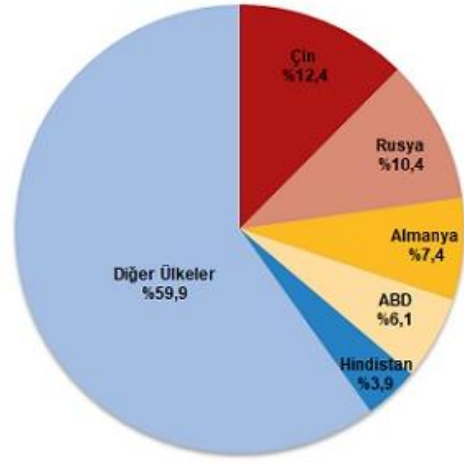
İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Eylül ayında Çin'den yapılan ithalat 2 milyar 897 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 417 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 718 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 412 milyon dolar ile ABD, 919 milyon dolar ile Hindistan izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %40,1'ini oluşturdu.

Ocak-Eylül döneminde ithalatta ilk sırayı Çin aldı. Çin'den yapılan ithalat 23 milyar 536 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 20 milyar 178 milyon dolar ile Rusya, 16 milyar 364 milyon dolar ile Almanya, 9 milyar 457 milyon dolar ile ABD, 8 milyar 362 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %40,3'ünü oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Eylül 2021

Ülkelere göre ithalat, Eylül 2021

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %0,2 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre ihracat %0,2 artarken, ithalat %3,6 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2021 yılı Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %30,3, ithalat %11,8 arttı.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %2,8 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Eylül ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,6'dır. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %2,8'dir. Ocak-Eylül döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,6'dır. Ocak-Eylül döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,0'dır.

Eylül ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %77,6'dır. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %12,3'tür. Ocak-Eylül döneminde

imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %77,9'dur. Ocak-Eylül döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %12,8'dir.

Teknoloji yoğunluğuna göre imalat sanayi ürünleri dış ticareti, Eylül 2021

Teknoloji yoğunluğu	Eylül					Ocak- Eylül				
	2020		2021		Değişim (%)	2020		2021		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	15 156	100,0	19 663	100,0	29,7	111 857	100,0	152 216	100,0	36,1
Yüksek teknolojlili ürünler	502	3,3	550	2,8	9,5	3 769	3,4	4 534	3,0	20,3
Orta yüksek teknolojlili ürünler	5 580	36,8	6 228	31,7	11,6	39 421	35,2	51 582	33,9	30,8
Orta düşük teknolojlili ürünler	3 800	25,1	6 399	32,5	68,4	30 944	27,7	46 478	30,5	50,2
Düşük teknolojlili ürünler	5 274	34,8	6 487	33,0	23,0	37 723	33,7	49 622	32,6	31,5
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	17 432	100,0	18 098	100,0	3,8	127 290	100,0	150 508	100,0	18,2
Yüksek teknolojlili ürünler	2 141	12,3	2 222	12,3	3,8	16 214	12,7	19 214	12,8	18,5
Orta yüksek teknolojlili ürünler	6 962	39,9	8 250	45,6	18,5	51 491	40,5	69 372	46,1	34,7
Orta düşük teknolojlili ürünler	6 788	38,9	5 507	30,4	-18,9	45 096	35,4	45 662	30,3	1,3
Düşük teknolojlili ürünler	1 540	8,8	2 119	11,7	37,6	14 490	11,4	16 260	10,8	12,2

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Eylül ayında 19 milyar 628 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre, 2021 yılı Eylül ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %29,2 artarak 19 milyar 628 milyon dolar, ithalat %11,5 artarak 22 milyar 299 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Eylül ayında dış ticaret açığı %44,5 azalarak 4 milyar 812 milyon dolardan, 2 milyar 671 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Eylül ayında %75,9 iken, 2021 Eylül ayında %88,0'a yükseldi.

İhracat 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde 152 milyar 544 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %36,2 artarak 152 milyar 544 milyon dolar, ithalat %23,9 artarak 185 milyar 743 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Eylül döneminde dış ticaret açığı %12,4 azalarak 37 milyar 883 milyon dolardan, 33 milyar 200 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Eylül döneminde %74,7 iken, 2021 yılının aynı döneminde %82,1'e yükseldi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Eylül 2021

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak- Eylül	2020	112 010		149 893		- 37 883		74,7
	2021	152 544	36,2	185 743	23,9	- 33 200	-12,4	82,1
Eylül	2020	15 191		20 003		- 4 812		75,9
	2021	19 628	29,2	22 299	11,5	- 2 671	-44,5	88,0